

Orðrétt upp úr umsögnum fræðimanna og hagsmunaaðila til sérnefndar um stjórnarskrármál

Ragnhildur Helgadóttir, prófessor í stjórnskipunarrétti

„Það er skoðun mín, að með því að naumur meirihluti á þingi samþykki stjórnarskrárbreytingar í andstöðu við stóran stjórnmalaflokk sé stjórnarskráin færð inn í hringiðu stjórnmalanna. Þess má vænta að næsti meirihluti geri þær breytingar sem honum hugnast án þess að takmarka sig við það sem næst almenn sátt um á þingi og þannig koll af kalli. Þannig getur stjórnarskráin orðið óstöðugri og pólitískari en verið hefur, sem er óæskileg þróun.“

Davíð Þorláksson, lögfræðingur

„...tel ég það verulega misráðið af stjórnarskrárgjafanum að binda 1. gr. frumvarpsins í stjórnarskrána.“

Davíð Þór Björgvinsson, dómari við Mannréttindadómstól Evrópu

„Veittur var frestur til 20. mars til að skila inn umsögn. Þennan frest verður að telja mjög skamman þegar umfang málsins er haft í huga.“

„... æskilegt að nákvæm skoðun fari fram á þessu atriði [1. gr. frumvarpsins] og mögulegum afleiðingum ákvæðisins að þessu leyti.“

Sigurður Línal, prófessor emeritus í lögfræði

„Ég tel að skoða þyrfti 1. gr. frumvarpsins betur vegna óljósrar merkingar orða og hugtaka sem þar eru notuð. [...] ...tel rétt að fella burt 1. gr. þannig að betra tóm gefist til að huga að því hvernig slíkum yfirlýsingum verði fyrir komið ef á annað borð þykir rétt að hafa slíkt í stjórnarskrá.“

„Annars get ég ekki dulið þá skoðun mína að ólíklegt sé að þing skipað 41 manni valdi þessu verkefni. Líklegast er að þingið þróist yfir í eins konar umræðufund og þrætusamkomu sem sökkvi niður í deilur sem engu skili.“

Ragnar Árnason og Birgir Þór Runólfsson, prófessorar í hagfræði

„...teljum við að með samþykkt ákvæðisins væri verið að veikja efnahag þjóðarinnar enn frekar.“

Landsvirkjun

„Ekki verður hjá því komist hjá því að benda á að sá tími sem veittur er af hálfu Alþingis til umfjöllunar og umsagnar um svo viðamikil mál er afar stuttur.“

„Landsvirkjun telur að nauðsynlegt sé að slík umræða og skoðanaskipti fari fram með faglegum og vönduðum hætti áður en ákvæði af þessu toga er tekið upp í íslensku stjórnarskrána. Það gerist ekki á nokkrum dögum. Þar til slík opin og hreinskiptin umræða hefur farið fram leggur Landsvirkjun til að frestað verði að taka inn í íslensku stjórnarskrána efnisákvæði 3. mgr. 1. frumvarpsins.“

Norðurál

„...telur Norðurál að bæta mætti skýrleiki í lagatexta frumvarpsins.“

Rarik

„Jafnframt vill RARIK leggja sérstaka áherslu á gagnrýni á þau vinnubrögð sem í þetta skiptið eru viðhöfð við breytingu á stjórnarskránni.“

Samorka

„...efnisatriði frumvarpsins hafa ekki fengið þá almennu umfjöllun í samfélaginu sem eðlilegt hlýtur að teljast við breytingar á stjórnarskrá lýðveldisins...“

„Leggur Samorka til að frestað verði að taka inn í stjórnarskrána efnisatriði 1. gr. frumvarpsins.“

Reykjavíkúakademían:

„Tíminn alltof naumur til að taka saman vandaðar efnislegar athugasemdir með þeim kröfum um vinnubrögð sem viðhöfð eru hér innanhúss.“

„RA hefur verulegar athugasemdir um þau frumvarpsdrög um stjórnlagabing sem fylgja frumvarpinu...“

Samtök atvinnulífsins:

„ Samtök atvinnulífsins leggja því höfuðáherslu á að þess sé vandlega gætt að fyrirhugaðar breytingar á stjórnarskrá ýti ekki undir óstöðugleika, vegi að ofangreindum gildi eða leiði til óæskilegra hindrana.“

„Eitt brýnasta verkefni okkar er að endurvekja traust umheimsins. Hringlandaháttur í lagasetningu er ekki skref í þá átt.“

Landssamband smábátæigenda:

„LS finnst mjög miður hversu knappan tíma það hefur til umsagnar um þetta mikilvæga mál.“

„Það vefst fyrir LS hver hugmyndafræðin er að baki 1. gr. frumvarpsins og hvað hún þýðir í raun og framkvæmd.“

Viðskiptaráð Íslands:

„Fyrir það fyrsta gerir Viðskiptaráð talsverðar athugasemdir við þá ætlan löggjafans að afgreiða þetta frumvarp með þeim hraða sem raun ber vitni. Frumvarpið felur í sér breytingar á grundvallarlögum lýðveldisins og við slíkar breytingar ber að gæta vandaðra vinnubragða, sérstaklega hvað snertir samráð við atvinnulíf, fræðimenn og aðra hagsmunaaðila.“

Félag umhverfisfræðinga:

„FUMÍ telur að fyrir þurfi að liggja skilgreining á því hvað felst í að láta náttúruauðlindir í þjóðareign varanlega af hendi...“

Orkustofnun:

Um auðlindahugtakið: „Hvor skilningurinn sem er lagður til grundvallar þá er þetta óskiljanlegt.“
(vísað til 1. gr.)

„Ljóst er að með umorðun á því sem fram kemur í niðurstöðum auðlindanefndar þeirrar, sem kosin var á Alþingi í kjölfar samþykktar á þingsályktun í júní 1998, hefur eitthvað misfarist af hálfu stjórnarskrárgjafans“. (Hér er átt við frumvarpshöfunda).

„Orkustofnun leggur til að hinu nýja þjóðareignarhugtaki verði sleppt...“

Samband íslenskra sveitarfélaga:

„Stjórnarskrá lýðveldisins er grundvallarlöggjöf þessa lands sem öllum ber að virða. Þannig er stjórnarskránni ætlað að vera hafin yfir dægurþras og sveiflur í stjórnámálum. Vegna mikilvægis stjórnarskrárinnar er nauðsynlegt að stjórnskipunarlög séu sett að vel ígrunduðu máli og í sem mestri sátt.“

„Tilgangur ákvæðisins er fremur óljós og sömuleiðis hvaða áhrif ákvæðinu er ætlað að hafa“ (um 1. gr.)

Landssamband íslenskra útvegsmanna:

„Breyting á stjórnarskránni krefst vandaðs undirbúnings og því teljum við rétt að lengri tími verði tekinn til að undirbúa þær en hér er gert ráð fyrir.“

„Við leggjumst eindregið gegn því að þær breytingar sem lagðar eru til í 1. gr. frumvarpsins nái fram að ganga. Það er mikilvægt fyrir íslenskan sjávarútveg að búa við stöðugt laga- og rekstrarumhverfi en þetta frumvarp gengur þvert þar á.“

Samtök um lýðræði og almannahag:

„Samtök um lýðræði og almannahag telja að mest allt frumvarpið sé ólýðræðislegt og þarfnist gagngerrar endurskoðunar við.“

Ágúst Þór Árnason, aðjúnkt við hug- og félagsvísindadeild Háskólans á Akureyri „Því miður gildir hið sama í báðum tilfellum að tími til umsagnar um svo viðamikið mál er of skammur til að forsvaranlegt sé að senda skriflega umsögn um málið.“

HS ORKA hf.

„HS Orka hf. vill þó nota tækifærið til að áréttta sérstaklega að sá frestur sem gefinn er til svo veigamikilla breytinga er ekki boðlegur. Þá er skilgreiningu hugtaka mjög ábótavant og loks tekur HS Orka hf. undir kröfu Samorku um að frestað verði að taka inn í stjórnarskrána efnisatriði 1. gr. frumvarpsins.“

Laganefnd Lögmannafélags Íslands:

„Að mati laganefndar eru þær breytingar á stjórnarskránni sem boðaðar eru með frumvarpinu í raun grundvallarbreytingar. Laganefnd áréttar mikilvægi þess að allar breytingar á stjórnarskránni séu gerðar að vel athuguðu máli og í mikilli sátt allra aðila, ekki síst þegar um grundvallarbreytingar er að

ræða. Er það afstaða laganefndar að framangreindar breytingar þurfi frekari athugunar við og leggst nefndin af þeim sökum gegn samþykkt frumvarpsins eins og það er lagt fyrir.“